

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра хореографії

СИЛАБУС

вибіркової навчальної компоненти

**КОМПОЗИЦІЯ ТА ПОСТАНОВКА НАРОДНОГО
ТАНЦЮ**

підготовки **Бакалавра**

спеціальності **В6 Перформативні мистецтва**

освітньо-професійної програми **Хореографія**

Силабус вибіркового компонента «**Композиція постановки народного танцю**» підготовки бакалавра, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В6 Перформативні мистецтва, за освітньо-професійною програмою Хореографія.

Розробник: Козачук Олег Дмитрович, заслужений працівник культури України, доцент кафедри хореографії

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми:

Косаковська Л.П.

Силабус освітнього компонента перезатверджено на засіданні кафедри хореографії

протокол № 6 від 23 січня 2026 р.

Завідувач кафедри: Цап'як М. Й.

I. Опис освітньої компоненти

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	<p style="text-align: center;">В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» Спеціальність В6 «Перформативні мистецтва»</p> <p style="text-align: center;">Освітня програма «Хореографія»</p> <p style="text-align: center;">Бакалавр</p>	Вибіркова
		Рік навчання: 4
Кількість годин/кредитів 150/5		Семестр: 7
		Лекції: 10 год.
		Практичні: 20 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота: 110 год.
		Форма контролю: залік 7
	Консультації: 10 год.	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

ППП: Козачук Олег Дмитрович

Посада: доцент кафедри хореографії

Контактна інформація: +380509224209;

e-mail:kozachok.oleh@vnu.edu.ua

Дні занять (<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис освітньої компоненти

1. Анотація до курсу

Вивчення вибіркового освітнього компонента «Композиція постановки народного танцю» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок створення хореографічних композицій на основі української та світової народно-сценічної традиції. Курс охоплює закономірності побудови танцювального твору, принципи драматургії, композиційні прийоми, особливості роботи з музичним матеріалом, простором сцени та ансамблевими формами.

У процесі навчання здобувачі опановують методику створення танцювальних номерів різних форм (соло, дует, масовий танець), принципи стилізації фольклорного матеріалу, засоби виразності народного танцю та специфіку режисерсько-балетмейстерської роботи. Особлива увага приділяється розвитку творчого мислення, здатності до інтерпретації традиційного матеріалу та створення авторських постановок із дотриманням стильової достовірності.

Дисципліна сприяє формуванню професійних компетентностей майбутнього хореографа, розвитку художнього смаку, композиційного мислення та готовності до самостійної постановочної діяльності у сфері народно-сценічного мистецтва.

2. Постреквізити

Опанування матеріалу курсу дозволить значно підвищити ефективність засвоєння змісту таких дисциплін як: «Теорія та методика вивчення народно-сценічного танцю», «Методика хореографічної роботи», «Зразки українського народно-сценічного танцю», «Волинський танцювальний фолклор», «Педагогічна практика», «Хореографічна практика».

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системних знань із теорії та практики композиції народного танцю, розвиток постановочного

мислення, творчої уяви та набуття практичних умінь створювати хореографічні твори на основі народно-сценічної традиції з урахуванням законів драматургії, музичної структури та сценічного простору.

Основними завданнями дисципліни є: засвоєння законів і принципів побудови танцювальної композиції; опанування засобів виразності народного танцю та прийомів їх сценічної інтерпретації; формування навичок роботи з музичним матеріалом і просторовими малюнками; розвиток уміння створювати сюжетні та безсюжетні танцювальні постановки (соло, дует, масові форми); оволодіння методикою балетмейстерської роботи з виконавцями; виховання художнього смаку та здатності до творчого осмислення фольклорного матеріалу.

4. Результати навчання (Компетентності)

В процесі вивчення вибіркового освітнього компонента здобувач вищої освіти формує і демонструє наступні **компетентності**:

Інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів хореографічного мистецтва і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин;
- здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури;
- здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

Предметні результати навчання

- розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності;
- вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань;
- аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги;
- розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин;
- знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виразально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту;
- знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

IV. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. Роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1.						

Тема 1. Предмет і завдання курсу. Основи композиції в народно-сценічному танці. Закони та принципи побудови хореографічного твору.	27	2	4	20	2	15
Тема 2. Драматургія танцю: експозиція, розвиток дії, кульмінація, фінал. Засоби виразності народного танцю в композиції постановки.	28	2	4	20	2	15
Тема 3. Музична основа танцювальної композиції: структура, ритм, темп, динаміка. Просторовий малюнок і сценічна архітектоніка танцю.	28	2	4	20	2	25
Тема 4. Лексика українського народного танцю в композиційній побудові. Принципи стилізації та сценічної інтерпретації фольклорного матеріалу.	27	1	4	20	2	15
Тема 5. Сюжетний і безсюжетний народний танець: особливості створення. Композиція малих форм (соло, дует, тріо). Композиція масового народного танцю та ансамблеві форми.	25	1	3	20	1	20
Тема 6. Робота балетмейстера з виконавцями під час створення постановки. костюм, реквізит і сценічне оформлення в композиції народного танцю. Аналіз та	16	2	3	10	1	20

практичне створення авторської хореографічної постановки.						
Види підсумкових робіт: поточний, підсумковий						Бал
Модульна контрольна робота: немає						
ІНДЗ: немає						
Форма підсумкового контролю						залік
Всього годин / Балів	150	10	20	110	10	100

У процесі оцінювання навчальних досягнень ЗВО застосовуються такі **методи**:

- методи усного контролю (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда);
- методи письмового контролю (виконання тестових завдань);
- методи самоконтролю (уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз).

5. Завдання для самостійного опрацювання:

1. Опрацювати науково-методичні джерела з теорії композиції хореографічного твору та підготувати короткий конспект основних принципів побудови танцю.
2. Проаналізувати відеозапис народно-сценічної постановки (за вибором) і визначити її композиційну структуру.
3. Розробити схему драматургічної побудови танцювального номера (експозиція, розвиток, кульмінація, фінал).
4. Створити просторовий малюнок масового народного танцю (графічна схема).
5. Підібрати музичний матеріал для майбутньої постановки та обґрунтувати його вибір.
6. Скласти лексичну комбінацію на основі елементів українського народного танцю відповідно до заданого образу.

7. Розробити ескіз композиції сольного або дуетного номера (опис ідейно-образного задуму).
8. Підготувати короткий аналіз засобів виразності у вибраній хореографічній постановці.
9. Створити план роботи балетмейстера над новою постановкою (етапи репетиційного процесу).
10. Розробити концепцію авторської народно-сценічної композиції (тема, ідея, музика, стиль, структура).
11. Підготувати письмовий аналіз впливу костюму та реквізиту на композиційне вирішення танцю.
12. Виконати творче завдання — постановка фрагмента народного танцю (1–2 хв.) із презентацією композиційного рішення.

V. Політика оцінювання

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з освітньої компоненти «Інклюзивні практики в хореографічному мистецтві» здійснюється згідно з кредитно-трансферною системою організації навчального процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форма контролю: залік.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач освіти за *поточну навчальну діяльність* із навчальної дисципліни, становить 100 балів. Для стимулювання здобувачів вищої освіти та поєднання навчання із дослідницькою / пошуковою / практичною діяльністю під час освітнього процесу в розрахунок рейтингових балів за видами поточного контролю виділяються альтернативні чи додаткові бали за здобуті професійні знання та навички під час інформального навчання:

- демонстрація власних, здобутих поза програмою досягнень – 2 бали;
- використання результатів власної творчої діяльності під час практичних завдань – 3 бали;

- використання результатів своїх наукових досліджень та інноваційних технологій, формі методів в освітньому процесі – 5 балів;
- участь у концертах, конкурсах, майстер-класах, семінарах практикумах - 3 бали;
- участь у роботі наукової конференції – 5 балів; наукова публікація: тези – 10 балів, стаття – 20 балів.
- участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді – 20 балів (за отримане призове місце – 30 балів).

Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідницькій діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. ЗВО інформуються про засоби контролю за дотриманням правил академічної доброчесності, які застосовуватимуться під час оцінювання, і щодо наслідків їх порушення. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація, обман), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Списування під час виконання тестових завдань, під час контрольних робіт, складання заліку заборонені (в тому числі, із використанням мобільних пристроїв). для письмової доповіді допускається не більше 20% текстових запозичень. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час online тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активований акаунт університетської пошти на Офіс365. Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування сторінки

кафедри, перегляд новин на Телеграм-каналі. Усі письмові запитання до викладача стосовно навчальної дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або особисту електронну пошту викладача. У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією, методистом та викладачем з приводу проведення занять та консультацій.

Відвідування занять

Відвідування занять у відповідності до розкладу є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. У випадку пропуску занять студентом з поважних причин, викладач призначає заняття за допомогою дистанційної платформи. Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

Політика щодо дедлайнів та перескладання та оскарження оцінювання

Завдання, виконані з порушення призначених викладачем термінів, оцінюються на нижчу оцінку. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Політика щодо безпеки життєдіяльності та охорони праці

З учасниками освітнього процесу проводиться просвітницька робота з питань охорони праці, пожежної, техногенної і радіаційної безпеки, санітарної гігієни,

цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях. Здобувачі інформуються про місця розташування захисних споруд цивільного захисту, призначений для їх укриття на випадок виникнення надзвичайних ситуацій, порядок поведінки в них, а також шляхи захисту себе та свого оточення при різноманітних надзвичайних ситуаціях природного, техногенного, соціально-політичного та воєнного характеру. Викладання дисципліни відбувається з дотриманням правил санітарно-епідеміологічного благополуччя, охорони здоров'я, електробезпеки та пожежної безпеки.

VI. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік.

Підсумковий контроль здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Оцінювання знань здобувачів здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. Семестровий залік викладач виставляє за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом. Мінімальна позитивна кількість балів – 60. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100 балів.

Повторне складання екзаменів, заліків допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету. *Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів ВНУ імені Лесі Українки – <https://surl.li/fwafxv>*.

Питання до заліку

1. Предмет і завдання дисципліни «Композиція постановки народного танцю».
2. Поняття композиції в хореографічному мистецтві.
3. Основні закони та принципи побудови танцювального твору.
4. Структура та драматургія народно-сценічного танцю.
5. Характеристика експозиції, розвитку дії, кульмінації та фіналу в танці.
6. Засоби виразності народного танцю та їх роль у композиції.
7. Взаємозв'язок музики й хореографії у постановці народного танцю.
8. Поняття просторового малюнка та його види.
9. Особливості композиції масового народного танцю.
10. Композиційні особливості сольних і дуетних постановок.
11. Принципи стилізації фольклорного матеріалу в народно-сценічній хореографії.
12. Сюжетний і безсюжетний народний танець: відмінності та специфіка побудови.
13. Лексика українського народного танцю в композиційному процесі.
14. Роль балетмейстера у створенні танцювальної композиції.
15. Етапи роботи над постановкою народного танцю.
16. Значення костюму, реквізиту та сценічного оформлення у композиційному рішенні.
17. Принципи формування ансамблевої взаємодії у масових постановках.
18. Типові композиційні помилки у створенні народно-сценічного танцю.
19. Методика аналізу хореографічної постановки.
20. Створення авторської композиції на основі народної традиції: етапи та особливості.

VII. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання де форма контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано

82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перекладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Гутник І. До проблеми стилізації народного танцю. Збірник наукових праць «Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури». К.: НАКККиМ, 2009. № 22. С. 251–257.
2. Головей В., Цап'як М. Комунікативна природа танцю: семіотичний аспект. *Fine Arts and Cultural Studies*. 2024. № 2. С. 121–128
3. Голдрич О. С. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. Львів. : Сполом, 2006. 172 с.
4. Зубатов С. Л. Танцювальні композиції та етюди українських народних танців : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 376 с.
5. Повалій Т. Теорія та методика викладання українського народного танцю: навчальний посібник. Суми, 2015. 250 с.
6. Пісклова І. Особливості обробки танцювального фольклору (на прикладі сучасних постановок). *Народна творчість та етнологія*, 2015. № 5. С. 64–70.
7. Кривохижа А. Гармонія танцю: навчально-методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера» для хореографічних відділень педагогічних університетів. Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. Винниченка, 2006. 100 с.
8. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії: підручник. Київ : Альтерпрес, 2008. 468 с.
9. Шаріков Д. Стилістичні різновиди народного танцю а світі. *Вісник Львівського університету. Серія мист-во*. 2014. Вип. 14. С. 110–119
10. Шевченко В. Т. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії: навчально-методичний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв України. Київ: ДАКККиМ, 2006. 184 с

Додаткова література

1. Герасимчук Р. П. Народні танці українців Карпат. Гуцульські танці : монографія. Львів : Інститут народознавства НАНУ, 2008. 608 с.
2. Герасимчук Р. П. Народні танці українців Карпат. Бойківські і лемківські танці. Львів : Інститут народознавства НАНУ, 2008. 320 с.
3. Литвиненко В. А. Становлення танцювального драматичного художнього образу у творчій роботі Павла Вірського. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури 2014. Вип. 32. С. 254–260.